

Mohar szálatakarmány - az állattenyésztés és mezőgazdaság fontos eleme

A mohar mint alternatív takarmányforrás - lehetőségek és kihívások

Az állattenyésztésben a megfelelő minőségű takarmány nélkülözhetetlen. Azonban a szélsőséges időjárási körülmények, a környezeti változások és más tényezők csökkenthetik a hagyományos takarmányforrások mennyiségét és minőségét. Ezért egyre fontosabbá válnak az alternatív takarmányforrások, mint például a mohar, melyet gyakran felhasználnak a takarmányhiány enyhítésére az állattenyésztő gazdaságokban.

Miért jön szóba alternatív takarmányforrásként a mohar?

A mohar nem csak a takarmányhiány esetén, hanem a gazdaságos takarmányozás érdekében is jó megoldás lehet, mivel a legtöbb fajta viszonylag könnyen termeszthető, képes ellenállni a szárazságnak és az átmeneti vízhiánynak, így olyan területeken is hasznos takarmányforrás lehet, ahol más növények nehezebben növekednek. Termesztése környezetbarát, mivel kevésbé igényli a műtrágyákat és a növényvédő szereket, csökkentve azok környezetre gyakorolt hatását. Az sem hátrány, hogy a mohar gyorsan növekszik, és nagy mennyiségű zöldtömeget képes termelni rövid idő alatt. Ráadásul jelentős fehérjetartalommal rendelkezik, ásványi anyagokat és vitaminokat is tartalmaz, amely megfelelő takarmánnyá teszi a szarvasmarha, juh, kecske és ló számára is.

Környezeti igényei

A mohar környezeti igényei közül kiemelkedően fontos a megfelelő hőmérséklet, fényviszonyok, talaj és vízellátás, valamint a tápanyagok optimális szintje. A mohar melegigényes és napfénykedvelő növény, amely optimális esetben 25-30 °C közötti hőmérsékleten fejlődik legjobban. A növény jól alkalmazkodik különböző talajtípusokhoz, de a közepes textúrájú, jó vízáteresztő képességű és tápanyagban gazdag, lehetőleg meszes talajokon érzi magát a legjobban. A vízellátás és a tápanyagszükséglet tekintetében a mohar közepes igényű.

A mohar termesztése

A mezőgazdasági termelők számára is előnyös, mivel képes jól alkalmazkodni változó körülményekhez, és értékes biomasszát termel. A sikeres termesztéshez kiváló minőségű [mohar vetőmagra](#) van szükség.

Vetés és talajigény

A mohar vetése ideálisan a tavaszi időszakban történik, amikor a talaj hőmérséklete eléri a 10-12 °C-ot. A növény jól alkalmazkodik a különböző talajtípusokhoz, de a legjobb eredményt közepes tápanyagtartalmú, jól vízáteresztő talajon éri el. A vetés előtt javasolt alaposan előkészíteni a talajt, hogy a mohar gyökerei könnyen be tudjanak ágyazódni a földbe. A vetésmélység általában 1-3 cm között van, a sorok között pedig 30-40 cm távolságot kell hagyni.

A talaj megfelelő előkészítése kiemelten fontos a termesztés sikeressége szempontjából. Az alapművelés - amely általában szántást jelent - a talajviszonyoktól és a munkaminőségtől függően őszi vagy tavasszal végezhető el. A simító elemmel ellátott boronák hatékonyan alkalmazhatók az alapművelés elvégzésére, míg a magágy kialakítására általában kombinátor ajánlott.

A mohar betegségei, kártevői

A mohar gombás betegségei közül a sporadikusan előfordulók is okozhatnak jelentős károkat. Ilyenkor fontos a megfelelő vetőmag-minőség ellenőrzése és a helyes vetésváltás. A száraz, meleg nyarak és a csapadékos telek során különböző kártevők jelentkezhettek, amelyek a mohar állományát károsíthatják.

A növényvédelem és a gyommentesség megőrzése érdekében a herbicidek alkalmazása korlátozott, és a mechanikai művelés lehet a legbiztonságosabb megoldás.

A mohar porüszögje (*Ustilago crameri*), amely a leggyakoribb betegsége, a csírafertőző üszöggomba miatt a szemek helyén képződő spóratömegek elporladnak és az egészséges magvak felületére kerülnek.

A száraz, meleg nyarakon a moharbolha (*Phyllotreta vittula*) tipikus kártevőként jelenhet meg, amely rágásával a növény szárát és levelét károsíthatja, így a növény korai lankadását vagy hervadását okozhatja.

A vetésfehérítő bogár (*Oulema melanopus*) egyes évjáratokban jelentős károkat okozhat, levéllemezen hosszú, keskeny sávokat hámozva, amelyek át is lyukadhatnak. A levéltetvek (*Aphididae*) is megjelenhetnek az állományban, amelyek nagyobb egyedszámban komoly károkat okozhatnak.

Betakarítása

A mohart zöldtakarmánnyként vagy széna előállítására a bugahányás kezdetén érdemes betakarítani. Amennyiben a betakarítás túl későn történik, a kapott széna minősége gyengébb lesz, és az állatok kevésbé szívesen fogyasztják azt. Amikor a cél a magtermesztés, a mohart a teljes éréskor kell learatni, ekkor a magvak optimális érettségűek, és a terményhozam ekkor a legmagasabb. Az időzítés fontos, hiszen a megfelelő betakarítási időpontban a mohar takarmányértéke és energia-tartalma is optimális.